

KARTA EWIDENCYJNA
ZABYTKU
NIERUCHOMEGO

A B C D E F G H I J K L Ł M N O P R S T U V W X Y Z

Nr

1230

1. Obiekt

83/9 KAPLICA MATKI BOŻEJ - "PRZYPUDÓWKA"

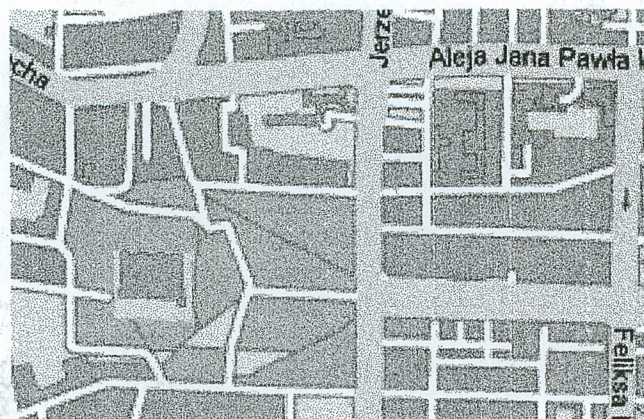
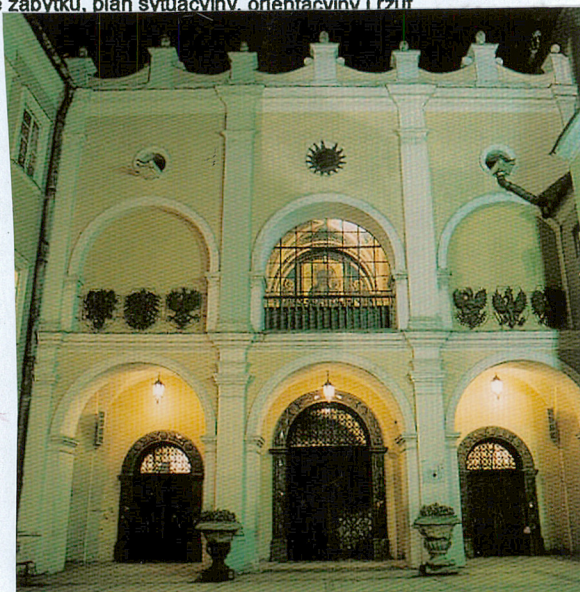
2. Czas powstania

ok. 1640 r.
1750 r.
1930 r.

3. Miejscowość

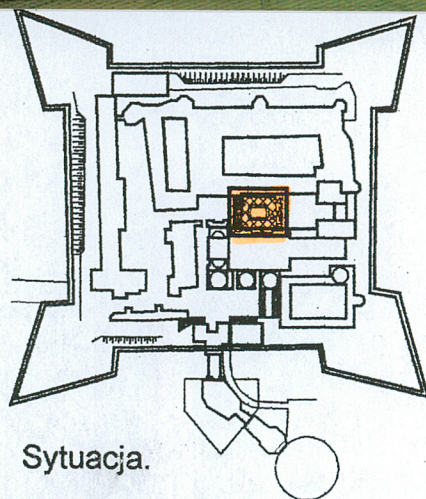
CZĘSTOCHOWA

Zdjęcie zabytku, plan sytuacyjny, orientacyjny i rzut

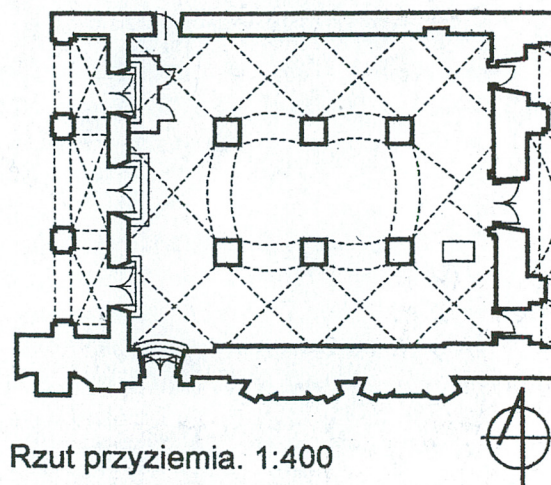

Orientacja.

250 m

Sytuacja.

Rzut przyziemia. 1:400

4. Adres

Ul. Kordeckiego 2

nr działki geodezyjnej 1 k.m. 152
nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

Województwo śląskie
Powiat m. Częstochowa
gmina Częstochowa

6. Poprzednie nazwy miejscowości.

7. Przynależność administracyjna przed a) 1975 i
b) 1999

a) katowickie
b) częstochowskie

8. Właściciel i jego adres

Klasztor Ojców Paulinów na Jasnej Górze
ul. Kordeckiego 2
42-200 Częstochowa

9. Użytkownik i jego adres

j.w.

Rejestr zabytków.

A-12, Pomnik Historii

17.02.1998

„Przybudówka” czyli przedsionek do kaplicy Matki Bożej na Jasnej Górze w obecnej formie powstał w 1929 r., w miejscu istniejącego tu w XVII stuleciu krużganka, pełniącego funkcję komunikacyjną. Łączył on kryte przejście prowadzące obok wieży z budynku tzw. Pokoi Królewskich do Sali Rycerskiej, usytuowanej na piętrze południowego skrzydła klasztoru, zbudowanego w tym samym czasie tj. w XVII stuleciu obok nowego korpusu kaplicy. Krużganek na piętrze miał różne funkcje tędy przechodzili rezydujący w klasztorze królowie do Sali Rycerskiej, pełniącej okresowo funkcję sali tronowej. Natomiast krużganek na parterze zgodnie z intencją kardynała Jerzego Radziwiłła, służył pielgrzymom opuszczającym kaplicę Matki Bożej. Budowa krużganków przed korpusem nawowym miała miejsce w latach 40-tych XVII stulecia. Z tego bowiem okresu pochodzą kamienne portale umieszczone w parterze krużganka i na jego piętrze. Większe dwa (po jednym na każdej kondygnacji) prowadzą do południowego skrzydła klasztoru, dwa skromniejsze na piętrze, dodatkowo z ozdobnymi drewnianymi drzwiami z końca XVII wieku, prowadzą z krużganka na emporę ponad nawami bocznymi. Z połowy XVII wieku pochodziła też fasada całego gmachu poprzedzającego korpus nawowy fundacji braci Łubieńskich. Elewacja ta znana jest nam z fotografii, a także z nieco uproszczonego powtórzenia, jakie stanowi fasada obecnej przybudówki zaprojektowana z wyraźnym nawiązaniem do wyglądu poprzednio stojącego w tym miejscu gmachu. Dekoracje tej fasady, z trzema arkadami w parterze, podziałami za pomocą pilastrów, prostymi obramieniami okiennymi i wieńcząca

(c.d. zał. 1)

Sytuacja Przybudówka zlokalizowana w zwartej zabudowie klasztornej; od wschodu przylega do korpusu nawowego Kaplicy Matki Bożej, od północy do skrzydła klasztornego mieszczącego Kaplicę Różańcową i Sali Rycerskiej, od południa do nawy bazyliki, od zachodu wyjście na dziedziniec.

Materiał, Konstrukcja i technika obiekt posadowiony na skale wapiennej, zbudowany z kamienia i cegły, otynkowany tynkiem wapienno-cementowym;

fundamenty - kamień wapienny, na zaprawie wapiennej,

ściany zewnętrzne murowane z kamienia i cegły, filary cegła i kamień,

sklepienia i stropy w krużgankach i w części frontowej przybudówki - ceglane sklepienia krzyżowe, środkowa część przybudówki, zw. „wiatą” - strop płaski

wieźba dachowa na krużgankach, drewniana, konstrukcji krokwiowej na wieży drewnianej, konstrukcji krokwiowo-płatwiowej

dachy nad bocznymi krużgankami pulpitowe, nad częścią frontową dwuspadowy, nad wieżą czterospadowy

arkady drugiej kondygnacji w dolnej części zasłonięte kamiennymi ażurowymi balustradami z tralkami w formie lalek,

otwory okienne w wieży, krużgankach i w fasadzie – zamknięte pełnym, obniżonym łukiem z płaską opaską w nich metalowe wielokwaterowe ramy wypełnione witrażami, w fasadzie otwór środkowy, z metalową wielokwaterową ramą w części środkowej otwierane skrzydło, dolna część przesłonięta, ażurową kutą balustradą, z tralkami w kształcie lalek, wewnątrz obraz Matki Bożej Częstochowskiej,

otwory drzwiowe trzy zewnętrzne w fasadzie zamknięte pełnym łukiem w granitowych obramieniach w nich drzwi drewniane z nadświetłem, obite od zewnątrz wytłoczoną blachą miedzianą od wewnątrz drewniane, skrzydła wielopłycinowe, z zamkiem zapadkowym, jedne drzwi w skrajnej osi od wewnątrz obudowane „wiatrolapem”, konstrukcji drewnianej, w górnej części oszklone; do bazyliki otwór prostokątny zamknięty łukiem segmentowym, drzwi drewniane, dwuskrzydłowe, płycinowe, płyciny ozdobione rombem; do zabudowań klasztornych, otwór zamknięty półkoliście w kamiennym portalu, drzwi drewniane, płycinowe bogato rzeźbione; otwory prowadzące do korpusu nawowego kaplicy Matki Bożej w **wejściu głównym** zamknięty pełnym łukiem, w bogatym portalu z czarnego dębnickiego marmuru z użyciem różowego marmuru paczółtowskiiego oraz alabastru, z którego wykonano niektóre motywy ornamentalne oraz rzeźby figuralne, w tym postacie aniołów, lwie maski i w zwieńczeniu medalion z przedstawieniem Matki Bożej z Dzieciątkiem na półksiężycu, drzwi drewniane dwuskrzydłowe płycinowe o bogato rzeźbionych płycinach; boczne wejścia do nawy kaplicy MB, prostokątne w skromniejszych portalach również z czarnego marmuru dębnickiego, w nich drzwi jednoskrzydłowe drewniane, płycinowe o dekoracji rzeźbiarskiej; wejście na emporę z Sali Rycerskiej oraz z przedsionka zakrystii w kamiennym portalu, drzwi drewniane jednoskrzydłowe, płycinowe, płyciny i rama rzeźbione; arkada od zachodu zamknięta ścianą konstrukcji drewnianej oszklona.

schody z dziedzińca do wnętrza przybudówki granitowe, wewnętrzne z przybudówki do bazyliki kamienne jednobiegowe,

posadzka w poziomie parteru oraz na wyższej kondygnacji z płyt marmurowych białych i czarnych, ułożona w karo.

(c.d. zał. 2)

14. Kubatura Ok. 4270 m ³ (kubatura wewnętrzna netto, bez poddasza)	15. Powierzchnia użytkowa Ok. 576 m ²	16. Przeznaczenie pierwotne sakralne	17. Użytkowanie obecne sakralne
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja Prace wykonywane przy obiekcie miały w zasadzie charakter porządkowy. 2005 – 6 oczyszczono metalowe drzwi główne oraz obłożono cokół płytami z piaskowca . Wewnątrz drzwi boczne zyskały nową obudowę w formie wiatrołapu.		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) fundamenty - dobry ściany zewnętrzne - dobry ściany wewnętrzne - dobry sklepienia i stropy - dobry konstrukcje dachowe - dobry pokrycie dachu - dobry wyposażenie dobry - dobry instalacje - dobry	
		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

Archiwum jasnogórskie, różne zespoły
„Projekt budowlany klimatyzacji kaplicy NMP na Jasnej Górze. „ Część
Architektoniczna. wyk .Policht Kraków, 2001

22. Bibliografia

J. Golonka, Budownictwo i sztuka Jasnej Gór {w:] Częstochowa. Dzieje miasta
i klasztoru jasnogórskiego, Częstochowa 2002
J. Golonka, Jerzy Zmudziński, Kaplica Matki Bożej, Częstochowa 2002

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania)

Archiwum jasnogórskie
Wykaz źródeł ikonograficznych zob. H. Widacka, Ikonografia Częstochowy w
grafice XVII i XVIII w „Studia Claromontana” 4, 1983

24. Uwagi różne

25. Opracował

arch. Tomasz Ulman

tekst

arch. Tomasz Ulman

plany, rysunki

arch. Tomasz Ulman

zdjęcia fotograficzne

arch. Tomasz Ulman

miejsce przechowywania negatywów :

Archiwum WKZ w Katowicach, Delegatura w Częstochowie

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego.

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

zał nr 1-3 tekst

nr 4 rzut

nr 5 – 10 fotografie

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
CZĘSTOCHOWA	PRZYBUDÓWKA	C.D. PKT. 12 - HISTORIA

całość attyką, ściśle wiąże się z formami typowymi dla architektury połowy XVII wieku w Polsce. Wzmianki dotyczące opisywanej części kaplicy tradycyjnie zwanej „ianitorium” (lub atrium) pochodzące z czasów od poł. XVI wieku aż po wiek XX głównie odnoszą się do różnych elementów wystroju i wyposażenia. Z 1752 roku pochodzi wzmianka o malowidłach w krużgankach wykonanych przez bliżej nieznanego malarza śląskiego. Rok później poświęcono Drogę Krzyżową w kaplicy Matki Bożej – wzmianka ta może dotyczyć krużganków przed korpusem nawowym. Z czasów przed 1784 rokiem pochodzi wzmianka o pracach malarskich, wykonanych w opisywanym budynku przez paulina brata Antoniego Marcelego Dobrzeniewskiego – wiadomo m.in., iż był on autorem polichromii ściennej w kaplicy św. Józefa, usytuowanej w tym czasie na piętrze krużganków (później przeniesionej do pomieszczenia obok południowej emporii na piętrze korpusu kaplicy, ulokowanej poza obszarem ścisłego sanktuarium). Dzięki inskrypcji z 1853 roku na drewnianej obudowie jednego z portali na piętrze krużganków, dowiadujemy się o bliżej nieokreślonych pracach renowacyjnych prowadzonych wówczas w gmachu. W 1900 roku w związku z podjęciem nad monumentalnymi stacjami Drogi Krzyżowej na Jasnej Górze, które miały przejąć funkcje sprawowaną przez obrazy zawieszone we wnętrzu „ianitorium”, po raz pierwszy podjęto myśl gruntownej przebudowy krużganków. Jej celem było stworzenie zadaszonej przybudówki, w lepszy sposób chroniącej pielgrzymów przybywających do sanktuarium. Jednak wykonywany w tym roku projekt autorstwa Stefana Szyllera, posługującego się dość bogatymi formami neorenesansowymi i przewidujący zbudowanie ponad krużgankami wysokiej kopuły, nie znalazł uznania w oczach ówczesnych specjalistów w zakresie konserwacji zabytków. Dopiero kolejny projekt, wykonany 30 lat później przez Adolfa Szyszko-Bohusza, został zatwierdzony do realizacji. Budynek obecnej przybudówki bazujący na murach dawnego krużganka, został wzniesiony według tego projektu w 1929 roku. Autor projektu wykorzystał mury atrium i krzyżowe sklepienia krużganka, wprowadzając rodzaj „wiaty” z oknami, zamykającej od góry część środkową. Nową fasadę ukształtował w nawiązaniu do istniejącego tu wcześniej wejścia, powtarzając w ogólnym zarysie kształt fasady. Wnętrze przybudówki, nie licząc pochodzących z XVII wieku portali, a także dość prostych okładzin kamiennych i balustrad jest surowe – dopiero w ostatnim okresie czasu zapełniła się wotami i dziełami sztuki. Jego forma wewnętrzna jest bardzo surowa, nawy boczne i krużganek złożony z półkolistych arkad nakryte są sklepieniami krzyżowymi, a ponad nawą główną wysoka wiata. Fasada przybudówki nawiązuje do architektury istniejącej wcześniej. W dolnej części fasady zwracają uwagę pełne prostoty granitowe portale. Od czasu powstania przybudówka uległa stosunkowo niewielkim zmianom. W 1938 roku dolne partie ścian i filarów wyłożono marmurem kieleckim z fundacji kupców polskich. Po II wojnie światowej, szczególnie w ostatnich latach, na ścianie przybudówki umieszczano większe plakietki wotywnie, w tym m.in. polskich żołnierzy walczących na frontach całej Europy. W latach osiemdziesiątych XX wieku okna wiaty nakrywającej centralną część przybudówki wypełniają witraże ufundowane przez przedstawicieli polskiego rzemiosła. W 2001 roku Jerzy Duda-Gracz namalował specjalnie dla klasztoru na Jasnej Górze cykl obrazów, składających się na „Golgotę Jasnogórską”. Zostały one umieszczone na piętrze przybudówki i uzupełniają istniejący tu wcześniej zespół manierystycznych i barokowych obrazów rozwieszonych w nawach bocznych parteru tego gmachu. Są to wielkie obrazy z pocz. XVII wieku ukazujące rozbudowane epizody z życia Matki Bożej, a także cykl „Drogi Krzyżowej” p.p.z 2 poł. XVIII wieku.

Wkładkę założył: arch.Tomasz Ulman, listopad 2008

Miejsce przechowywania negatywów: Archiwum WKZ w Katowicach, Delegatura w Częstochowie

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
CZĘSTOCHOWA	PRZYBUDÓWKA	C.D. PKT. 13 OPIS

Rzut na planie prostokąta poprzedzonego od zachodu trójprzęstowym arkadowym podcieniem, . Wejście do wnętrza trzema otworami drzwiowymi sklepienia wsparte na kwadratowych w rzucie filarach rozpięte po dwa łuki arkad od południa i północy od wschodu i zachodu po jednej, pomieszczenie jest skomunikowane bezpośrednio z kaplicą Matki Bożej trzema otworami, symetrycznie rozmieszczonymi w ścianie wschodniej przybudówki (a zachodniej kaplicy) oraz z bazyliką do której dostęp - ze względu na różnicę poziomów, odbywa się po 5-ciu schodach - otworem drzwiowym zlokalizowanymi przy wejściu do przybudówki ale w jej południowej ścianie, drzwi w ścianie północnej prowadzą do Kaplicy Różańcowej). z czterech stron krużganki otwarte do wewnątrz arkadami o pełnym łuku (po dwie, od pd. i pn.; po jednej od wsch i zach). Przybudówka skomunikowana jest bezpośrednio z Kaplicą Matki Bożej trzema otworami oraz od pd. z bazyliką, a od pn. poprzez drzwi we wschodniej ścianie z Kaplicą Różańcową. Wejście na górną kondygnację przybudówki prowadzi przez nawę Kaplicy MB schodami w przedsionku zakrystii oraz z dziedzińca poprzez Salę Rycerską

Bryła regularna, prostopadłościenna dwukondygnacyjna., przykryta dachami pulpitowymi od południa i północy w części frontowej dwuspadowym Wkomponowana w najstarszą - główną część - zabudowań klasztornych, z prostokątną wieżą, przeprutą dużymi otworami zamkniętymi półkoliście, od południa i północy po dwa otwory, od wschodu i zachodu po jednym, przykryta dachem czterospadowym, o równej wysokości z kalenicą korpusu nawowego Kaplicy Matki Bożej, zwieńczonym krzyżem

Pokrycie dachu blacha miedziana ułożona na rąbek

Elewacje Widoczna jedynie elewacja zachodnia otwarta na dziedziniec wewnętrzny przed Kaplicą Matki Bożej, otoczony z trzech stron zabudowania klasztornymi. Otynkowana, dwukondygnacyjna trójosiowa, o podziale ramowym. W dolnej kondygnacji arkadowy podcień. Osie wyodrębnione pilastrami z lekko wyodrębnioną bazą i głowicą, wyodrębnioną wielokrotnie wałeczkami. W osiach dolnej i górnej kondygnacji symetrycznie rozmieszczone otwory, zamknięte półkoliście, w skromnych, płaskich o delikatnym profilu obramieniach. W górnej kondygnacji dwa skrajne zaślepione (blendy), w których umieszczone - po trzy w każdej - kute w blasze orły. W osi środkowej, od dołu ograniczoną ażurową, metalową balustradą, z tralkami w kształcie lalek, oszlony otwór okienny. Kondygnacje wyodrębnione wydatnie profilowanym gzymsem (międzykondygnacyjnym i wieńczącym). Całość zakończona attyką, o skromnym rysunku 7 prostokątnych cokolików, połączonych półkoliście wyciętą ścianką, zwieńczonych gazonami. W dolnej partii wewnątrz podcienia, trzy otwory drzwiowe również zamknięte pełnym łukiem ozdabiają granitowe portale, z których każdy wypełniają masywne, metalowe, kute drzwi, ozdobione polami wypełnionymi przedstawieniami ukoronowanych orłów i tzw. hierogramami imienia MARIA. Ponad attyką widoczna najwyższa część przybudówki – wieża- o szerokości środkowej osi elewacji, z czterospadowym daszkiem zwieńczonym metalowym krzyżem.

(c.d. zał. 3)

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
CZĘSTOCHOWA	PRZYBUDÓWKA	C.D. PKT. 13 OPIS

Wnętrze dwukondygnacyjne krużganki, ze sklepieniami krzyżowymi, otwarte arkadami do wnętrza, w górnej części z kamiennymi balustradami, z tralkami w formie lalek. Wejście główne do korpusu nawowego kaplicy, stanowiące uprzednio fasadę kaplicy, ozdobione bogatym portalem z czarnego dębnickiego marmuru z użyciem różowego marmuru paczółtowickiego oraz alabastru, z którego wykonano niektóre motywy ornamentalne oraz rzeźby figuralne, w tym postacie aniołów, lwie maski i w zwieńczeniu medalion z przedstawieniem Matki Bożej z Dzieciątkiem na półksiężycu, drzwi drewniane dwuskrzydłowe płycinowe o bogato rzeźbionych płycinach; boczne wejścia do nawy kaplicy MB, prostokątne w skromniejszych portalach również z czarnego marmuru dębnickiego, w nich drzwi jednoskrzydłowe drewniane, płycinowe o dekoracji rzeźbiarskiej. Dolne partie ścian na całym obwodzie obłożone kamienną „lamperią”, krzyżowe sklepienia i ściany pomalowane na biało, ściany ozdobione obrazami sztalugowymi; 3 wielkie manierystyczne obrazy z pocz. XVII w (Ofiarowanie Jezusa w świątyni, Święta Rodzina, Estery przed Ahaswerem) Stacje Drogi Krzyżowej z 2 poł. XVIII w. W pd. krużganku (nawa przybudówki) pomnik zm. W 1669 r podkomorzego wieluńskiego Wojciecha Kazimierza Męcińskiego herbu Poraj oraz jego rodziny, wykonany z czarnego marmuru dębnickiego z niewielkim uzupełnieniem wapiennym i malowanym herbem Poraj Męcińskich w zwieńczeniu. W niszy w ścianie nawy północnej urna z popiołami przeora klasztoru Ojca Augustyna Kordeckiego z tablicą z czarnego marmuru. Ponadto na ścianach rozwieszone liczne wota. W górnej kondygnacji krużganków, podobnie jak w dolnej cokoły ścian wyłożono okładziną kamienną z białego marmuru, na ścianach znajdują się obrazy Jerzego Dudy-Gracza, *Golgota Polska*. Otwory drzwiowe ozdabiają kamienne portale z 2 ćw. XVII wieku, w prowadzących na empory za drzwi z końca XVII wieku. W oknach „wiaty”, wieńczącej środkową partię przybudówki 6 współczesnych witraży – dar polskiego rzemiosła: *Jasnogórska Bogurodzica-Palladium Królestwa Polskiego, Świętego Kazimierza Królewicza, Ojca Augustyna Kordeckiego, Prymasa Polski księdza kardynała Augusta Hlonda, Prymasa Tysiąclecia księdza Stefana kardynała Wyszyńskiego oraz Jana Pawła II, Papieża Polaka*.

W bocznych nawach przybudówki drewniane ławki o bokach ozdobionych dekoracją rzeźbiarską

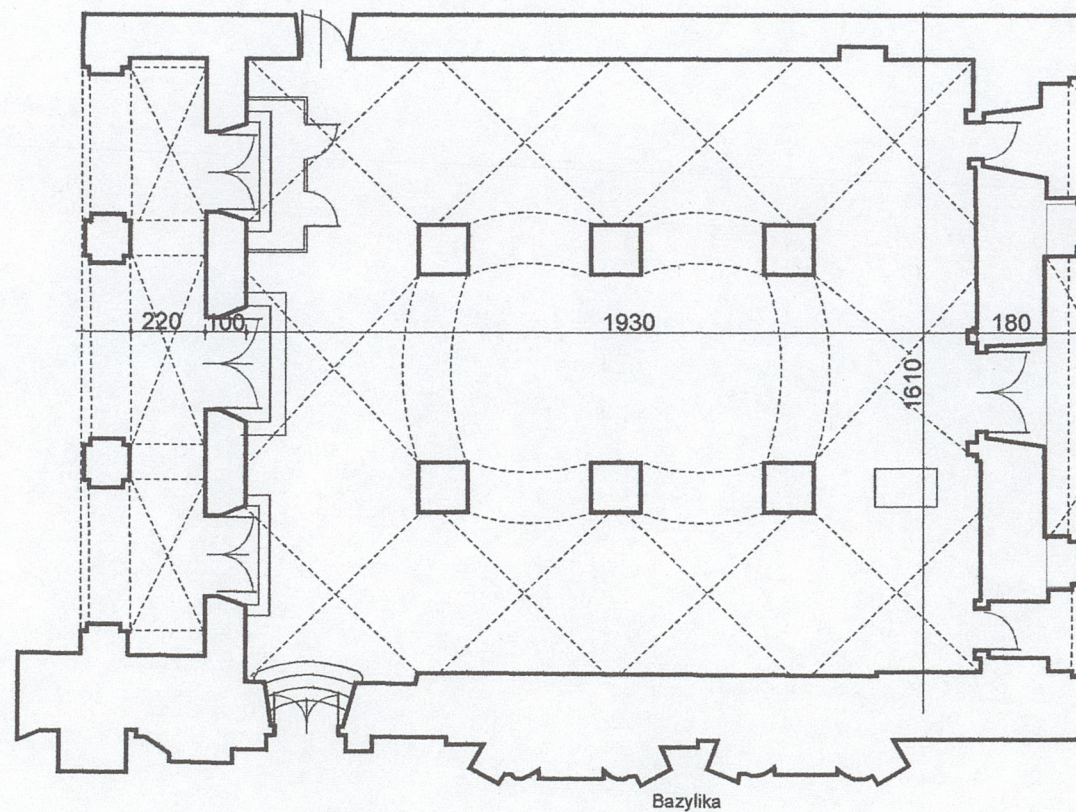
Instalacje elektryczna, co,

Wkładkę założył: arch. Tomasz Ulman, listopad 2008

Miejsce przechowywania negatywów: Archiwum WKZ w Katowicach, Delegatura w Częstochowie

1. Miejscowość CZĘSTOCHOWA	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) KAPLICA MATKI BOŻEJ - "PRZYBUDÓWKA"	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) RZUT PRZYZIEMIA
-------------------------------	--	---

SKALA 1:200

1. Miejscowość

CZĘSTOCHOWA

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

PRZYBUDÓWKA

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

FOTOGRAFIE

1. Fasada

2. Przyziemie fasady

3. Okno w drugiej kondygnacji

Wkładkę założył: : arch. Tomasz Ulman, listopad 2008

Miejsce przechowywania negatywów: Archiwum WKZ w Katowicach, Delegatura w Częstochowie

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
CZĘSTOCHOWA	PRZYBUDÓWKA	FOTOGRAFIE

4. Widok na nadbudowaną część środkową „wiatę”

5. Wnętrze , widok nadbud.cz. środkowej

6. Wnętrze. wejście do przybudówki

7. Wiatrołap , drzwi boczne wejście do przybudówki

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
CZĘSTOCHOWA	PRZYBUDÓWKA	FOTOGRAFIE

8. Drzwi główne od wewnątrz -wejście do przybudówki

9. Drzwi boczne do Kaplicy MB.

10. Portal w głównym wejściu do Kaplicy MB

Wkładkę założył: : arch. Tomasz Ulman, listopad 2008

Miejsce przechowywania negatywów: Archiwum WKZ w Katowicach, Delegatura w Częstochowie

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
CZĘSTOCHOWA	PRZYBUDÓWKA	FOTOGRAFIE

11. Wejście z przybudówki do Bazyliki

12. Portal w wejściu do klasztoru

13-14. Wiraże w oknach wiaty

Wkładkę założył: arch. Tomasz Ulman, listopad 2008

Miejsce przechowywania negatywów: Archiwum WKZ w Katowicach, Delegatura w Częstochowie

1. Miejscowość

CZĘSTOCHOWA

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

PRZYBUDÓWKA

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

FOTOGRAFIE

Nr 15-17

15 Widok na część środkową przybudówki

16 Północna część przybudówki

17 Zejście do krypty pod Kaplicą MB.

Wkładkę założył: arch. Tomasz Ulman, listopad 2008

Miejsce przechowywania negatywów: Archiwum WKZ w Katowicach, Delegatura w Częstochowie

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
CZĘSTOCHOWA	PRZYBUDÓWKA	FOTOGRAFIE

18. Urna Ojca Kordeckiego

19. Otwór drzwiowy w kamiennym portalu
wejście na 2 kondygnację przybudówki
z Sali Rycerskiej

20. wejście na chór muzyczny w Kaplicy MB.
z Przybudówki

21. Druga kondygnacja przybudówki – Stacje Drogi Krzyżowej J. Dudy-Gracza